

БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советдэй Президиумэй орган

1940 оной
И Ю ЛЬ

14

Воскресенье
№ 161 (3161)

Сэн 10 мүнга.

Кишинев, июлин 10. (ТАСС).
Городто Улаан Армийн част-
нуудай орохоор 12 үдэр үнгөрөө.
Сүлөөлгдэһэн арадай урда толо-
томо перспективүүд нээгдэе.

Союзна Молдавска Советскэ Со-
циалистическэ Республикы бии
болгохо тухай молдавска органи-
зацияудай гуйлтэ дэмжэһэн,
СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-
эй ЦК-гэй мэдээн сахилгаан мэтэ
түргөөр ерәбө.

Румынска түмэр харгынүүд
дээрэ 22 жэл хүдэлмэрилһэн элек-

тротехник Фомин иигэжэ хэлбэ-
—Советскэ правительствэ ба
коммунистическэ парти болбол сү-
лөөлгдэһэн арадай хүсэһэн нанал
бодолнууды дэмжэе. Мүнөө, бид-
дэнэр, Советскэ Союзай арадуудай
агууехэ бүлгэн тэгшэ эрхэтэ чл-
нүүд болообди.

Түмэр замдахы телеграфай хү-
дэлмэрилдэг комнато соо бүхы см-
нэе сулгарба. Эндэ, мүн хаа-хаана-
гүй, тус гайхамжаг событиэ ехэ
энтузиазмтайгаар зүбшэн хэлсэе.
Сугтаа хүдэлмэрилдэг нүхэдтө

хандан, хүдэлмэришө Фотеско
иигэжэ хэлэв:
—ВКП(б)-ийн ЦК ба СССР-эй
СНК болбол Молдавска ССР-ые
бии болгохо тухай дуралхалы
дэмжэе. Баялар, манай Бессараби
болбол Молдавитай хамта, нэг-
дэмэл Союзна Республика болохо.

Городто үдэһэн болобошье
наань, дүлэтэ үгэнүүд замхана-
гүй. Советскэ правительствэ,
большевиктэ партида, түрэй
Сталинна багсаалмайга үгэнүү-
дыэ хүе бүхэн хүргнэ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ, НУХЭР СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович

Түрүүшынгэе суглаанда суглар-
ны, Кишинев городой залуушууд,
дэндэр өөһадынгөө амаршалгын ба
дунун баясхалангай түрүүшын
гүнэ — бүхы дэлхэйн ажал-
шадай агууехэ вождьдо, Советскэ
залуушуудай эрхим хани нүхэртэ,
манай түрэл Бессарабинэ Румын-
скэ боярнуудай дарлалтаһаа сү-
лөөлгө зоригжуулалта, Танда
дүргэнэмди. Зэрлиг дарлалга, мүн-
дэ ба дарлалшадай зоргооро
болдог — хэвээшье бусахагүйгөөр
уахагдаа. Ленин — Сталинэй парти,
Советскэ правительствэ ба Улаан
Арми болбол румынска боярнуудай
дарлалтаһаа бидэһине сүлөөлө.
Мэдэһэй орой дээрэ сэлмэг наран,
зы жаргалай ба сүлөөгэй на-
ны, дэлхэй дээрэ эгзээн демокра-
тическа, хүн түрэлтэнэй истори-
дэ тон зүб ба үгэн Сталинска
Конституциин наран мандаба. Бид-
дэнэр бүхы эрхэнүүдэ олообди, бид-
дэнэр агууехэ Советскэ Социалисти-
ческэ Республиканыудай Союзай тэг-
шэ эрхэтэй гражданинууд болообди.

Хүндэтэ ба инаг Иосиф Висса-
рионович! Бидэнэр, зол жаргалай-
гаа ба сүлөөрэлгынгөө түлөө, омо-
горхол баясхалангайгаа түлөө,
шэнэ байдалайгаа түлөө манай
түрэл городой ажалша залуушууд
дэй бүхы эдир залуу зүрхэнүүд-
һээ үшөө, үшөө дахин халуун
баясхалангай үгэнүүдыэ хүргэ-
нэбди. Бидэнэр болбол танаар
энхэрэн хүмүүжүүлэгдэһэн бүхы
Советскэ залуушуудтай, социалисти-
ческэ эхэ оройнгоо аша туһада,
коммунизмын агууехэ хэрэгэй
түлөө, Советскэ арадай алдар со-
лодо, Ленин — Сталинэй партиин
алдар солодо эсэһе сусаршагүй-
гөөр хүдэлмэрилхэдэй гэжэ та-
нице, манай хүндэтэ аба ба багша,
найдууламди.

Ленинско-Сталинска комсомол
мандаг!
Большевикуудэй парти ба тэр-
нэй вождэ агууехэ Сталин мандаг!
(1940 оной июлин 8-да боло-
он, Кишинев городой залуушууд-
дай суглаан дээрэ абтаба).

КОЛХОЗ БҮХЭНДЭ ХҮВГЭДЭЙ ЯСЛИНУУДЫЭ ЭМХИДХЭХЭ

Социализмын оройн эхэнэрнүүд
болбол промышленностьдо ба транс-
портда, хүдөө ажамжада эгээ элдэб
ажал ба тон сложной профессийн
үүдэ шудалан, гайхамжаг
харгүүдыэ бүтөөнэ, социализмын
агууехэ хэрэгтэ аба хэнэ. Манай
орондо эхэнэрнүүд болбол угаа
эхэ хүсэн мүн.

...Эхэнэрнүүд хадаа манай
орондой арад зоной тоогой хахад-
ны болон, тэдэнэр ажалай
агууехэ арми мүн, тинн тэдэнэр
болбол манай үхибүүдыэ, манай
эрэдийн үеме, тайбарилан хэлэ-
бэ, манай эрэдүйнэ хүмүүжүүл-
гэ ёһотой байна. Эгээ нимэһээ,
бидэнэр болбол ажалша эхэнэр-
нүүдэй хүсэтэйгөөр уржажа бай-
гаа общественнэ активностинэ ба
хүдэлмэрилхэ постуудта тэдэнэй
любжуулгы, манай культурно-
стих ургалтын арсамагүй тэмдэг
мүн гэжэ, амаршалха ёһотой бай-
нади" (Сталин).

Республика дотор үбнэ хуряал-
гын халуун хүдэлмэри эхилэе. Тус
компаниэ саг болзор соонь, эмхи-
тэйгээр үнгэрэгдэһе хүдэлмэри-
шадэй хүсэн шийдхэнэ. Бүхы
хүсэе дүүрэн хэрэглэхын зорил-
гоор, колхознигуудай ажалда
гарахадань шухала усолоннуу-
дыэ байгуулаха хэрэгтэй.
Энэ хэрэгтэ, колхозниганууд
эхэнэрнүүдыэ хүдөөажамжа
компанинуудта оморонь хабаа-
дуулаха хэрэгтэ, колхозны пра-
влинүүд болбол хамагай түрүүндэ
хүдөөдэй яслинууд ба площадка-
нуудыэ эмхидхэн, үхибүүдыэ
культурнаар ба найнаар хүмүү-
жүүлхын түлөө оролдохо ёһотой.
Тус хэмжээнуудта хадаа колхоз
бүхэндэ хэдэн арбаад хүдэлмэри-
шадэ үбнэ хуряалгада хангуула-
ха арга олгохоно ойлгосотой.

Шадан аһа, хүүгэдэй яслинуу-
дыэ ба площадканыудыэ сезонно
бэш, харин саг үргэлжин болго-
хо ёһотойбди. Үбнэ хуряалгын
үдэ эмхидхэгдэһэн яслинуудыэ
хуряалгын дүүрэмсээр тараажар-
хжа болохогүй. Үбнэһэй хуряал-
гын удаа, тарья хуряалгын хүдэл-
мэри эхилхэ байна.

тэдэндэ хамтадаа 16650 хүүгэд
хабаадуулагдаха плантай байгаа
Зарим аймагууд яслинуудыэ пла-
нтайгаа ёһоор эмхидхэжэ байна.
Бичурын аймаг дотор хамтадаа
2000 хүүгэд яслинуудта хабаадуу-
лагдаха байһан аад, июлин 10-
най байдалаар 36 яслинууд эмхи-
дхэгдэжэ, тэдэндөнэ 2022 хүүгэд
хабаадуулагдаад байна. Мүн тэр-
шэлэн, Кяхтын аймаг дотор хүү-
гэдэй яслинуудта 1764 үхибүүд
хабаадуулагдаханай.

Зүгээр, манай республикын
колхознуудта хүүгэдэй яслинуудыэ
эмхидхэгдэ хангалтагүйгөөр
ябуулагдажа байца. Олонхи колхо-
зуудта яслинууд эмхидхэгдэгүй.

Яслида хэрэгтэ гэдэе зүйлнүүд-
дээр — койконууд, матрасууд, аяга
табаг ба эдэе хоолоор хангалгы
колхозной правлинүүд эмхидхэ-
гүй. Баргажанай аймагта 700
хүүгэд яслинуудта хабаадуула-
гдаха байһан аад, миил 160 хүү-
гэд хандуулагданхай. Зайграйн
аймаг дотор яслинуудыэ эмхи-
дхэгдэ тон хангалтагүй: аймаг
доторонь 26 яслинууд эмхидхэг-
дэхэ байһан болобошье, 14-ниин
эмхидхэгдэе. Онохойн сельсоветдэй,
Сталинэй нэрэмжэтэ колхоз болбол
яслине мүнөө болотор байгуула-
гүй. Колхозийн түрүүлэгшэ
"хоёр долоон хонгоого нааша
ясли эмхидхэхэ аргамай үгс" —
гэжэ сэхэ мэдүүлэ. Түрүүлэг-
шын хэлэһэн ёһоор наа, үбнэ
хуряалгын дүүрэн хойно ясли
эмхидхэгдэхэ болоно. Тус аймагай,
Верхне-Талска сельсоветдэй,
Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо
(түрүүлэгшэнэ нүхэр Краскопеев)
хүүгэдэй ясли эмхидхэгдэһэн
болобошье, эдэе хоолоор тон мууса
хангана. Хилэмээн ба нүн гэхэ
мэтэ хоолнууд ходоодо дутана.

Энэ фактууд хадаа зарим кол-
хозууд болбол тус хэмжээнуудыэ
хэрэгсэдэггүй байһынэе гар-
шадэ. Теэд, мүнөө үбнэ хуряал-
гын үдэ, зарим багасознательна
колхозниганууд хадаа "хүдэлмэ-
ридэ ябахэ аргамайгүй, үхибүүдэ
хаана орхихобид" гэнэн шалтар
барлад, ажалда гарадаггүй бай-
һынэе районной партийна, советскэ ба
газартарьяалангай организацнинууд
найтар мэдэнэ. Гэбэшье, элдэнэр
колхознуудай хүдэлмэрин бүхы
хүснэ үбнэ хуряалгада, манай
тэжээл бэлэхлэгдэ бүрин эсүүл-
хын тула хэмжээнуудыэ абаагүй
байна.

Мүнөө, зорилго хадаа социали-
стическэ хүдөө ажамжын гол кам-
панинуудта — үбнэ ба тарья
хуряалгануудта гэрэй эзэн эхэнэр-
нүүдэй хүснэ бүхыдэнэ ба зү-
бөөр хэрэглэхын тула, арюун сэр-
бэр, культурна яслинуудыэ ба
площадканыудыэ колхоз бүхэндэ
эмхидхэгдэхэ байна, энэ хэмжээ-
нүүдта болбол хүдэлмэрилхэдэй
хүснэ омороруулаха аргабайдал
олгохоно гадна, мүн манай эрэд-
дүй үеме коммунистическэ хү-
мүүжүүлгэдэ, тэдэнэрэй бөөн
амгаланниэ бэхидхэгдэхэ угаа эхэ
удхашанартай.

КАРЕЛО-ФИНСКЭ ССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НЭГЭДЭХИ СЕССИ

ПЕТРОВЗАВОДСК, июлин 10.
(ТАСС). Мүнөөдөр Сесси болбол
Карело-Финскэ ССР-эй городской,
районно, сельскэ ба поселогуудай
ажалшадай депутатуудай Со-
дүүдтэ хунгалтанууд тухай поло-
жениенэ зүбшэн хэлсэд, баталан
абаба. Положениян проект тухай
докладые депутат Горбачев хэһэн
байна.

Нютагуудтахы Советүүдэй боло-
хоёо байгаа хунгалтануудта 5000
депутатууд хунгалтаха юм. Хун-
галтын бэлэхлэдэ, окружной ба
участково хунгалуулын комиссинууд
дэй членүүд, найдалгата нюур-
нууд ба агитаторнууд — 55000
гаран хүн активна хабаадалсаха
байна.

Карело-Финскэ Советскэ Социали-
стическэ Республикын ба Рос-
сийскэ Советскэ Социалистическэ
Республика хоорондохы хилэ бай-
гуулаха тухай законине нэгэн
навалаар баталан абаба.

Залуу союзна республикынгаа
арадай парламентын шарайе ман-
датна комиссийн доклад соо депу-
тат Ваткуров харуулан хэлбэ.
Карело-Финскэ арад болбол респу-
бликынгаа Верховно Советдэ тү-
рүүшын депутатуудаар агууехэ

Сталинниэ ба тэрэнэй дүтын со-
ратнигуудыэ хунгалан байна
гэжэ нүх. Ваткуровай хэлэхэдэ,
Сессийн зал нэрэмэе аплотисмент-
нүүдээр угтаба.

Депутатуудай дунда 44 хүдэл-
мэришэд, 26 тарьянад, 63 советскэ
интеллигентнууд байна. Тэдэ-
нэй 36-нь Советскэ Союзай орде-
нууд ба медальнуудаар шагна-
данхай.

Мандатна комиссийн докладые
зүбшэн хэлсэһэнэй нүүлээр Каре-
ло-Финскэ ССР-эй Верховно Со-
ведэй Президиум хунгалтаба.

Президиумэй түрүүлэгшээ
Куусинен, түрүүлэгшине оролго-
шодо Горбачев ба эхэнэр багша
Вонч-Осмоловская, секретаряар —
Вакулькин гэгшэд нэгэн дуугаар
хунгалтаба.

Президиумэй членүүлэй дунда
Карело-Финскэ КК(б)-эй
ЦК-эй секретарь Курьянов,
генерал-майор Антипа, Слопецко
районной колхозница Назарова,
Лоухско дунда хургуулын дирек-
тор Никкари ба бусад оролсо.

Петровзаводско гарнизоной Улаан
Армиин частнуудай делегаци,
республикын столицын пионер-
нүүд Сессийнэ амаршалба.

Югославин посланник господин М. Гаврилович үнэншэлгын грамотануудыэ барюулба

Июлин 11-дэ, СССР-эй Верхо-
вно Советдэй Президиумэй түрүү-
лэгшэ нүхэр М. И. Калинин бол-
бол Югославин онсо посланник

ба бүрин эрхэтэ министр госпо-
дин М. Гаврилович гэгшэтэй уул-
заба, г. Гаврилович өөрынгөө
үнэншэлгын грамотануудыэ ба-
рюулаа.

Финляндитай СССР-эй худалдаанай договоры ратификацияга

СССР-эй Верховно Советдэй Пре-
зидиум болбол Москвада, 1940
оной июнын 28-да батамгаданан,

СССР ба Финляндска республикын
хоорондохы худалдаанай договоры
ратификацияга.

Хасковода болгаро-советскэ общественые бии болголго

СОФИЯ, июлин 11. (ТАСС).
Хасково городто, нютагдахы граж-
данинуудай группын инициати-
ваар, болгаро-советскэ общество бай-

гуулагдаба. Наяхан болоһон учре-
дительскэ суглаан дээрэ, общест-
вын хүтэлбэрлэхы органууд хун-
галтаба.

МОСКВАЕ ШЭНЭДХЭН БАЙГУУЛАЛГЫН 5 ЖЭЛ

Июлин 10-да столицын ажал-
шад өөрынгөө городыэ шэнэдхэн
байгуулалгын 5 жэлэй ой тэмдэг-
лэбэ.

1935 оной июлин 10-да,
СССР-эй СНК ба ВКП(б)-эй ЦК
болбол "Москвае шэнэдхэн бай-
гуулгын генеральна план тухай"
историческа тогтоол абанан юм.
Энэ гайхамжаг документын үгэ
бүхэнбэ социалистическэ гүрэнэй
столицын хүн зоной уржажа бай-
гаа культурна эрилтэнүүдыэ хан-
гаха тухай манай партиин, пра-
вительствын ба нүхэр Сталинэй
анхарааар пөбтөрөгшэй байгаа.
Тус документ соо сталинска эпо-
хын агууехэ ба гайхамжаг гоё
найханийн, өөрынгөө столицын
дэлхэй дээрэ эгээ эрхим город
болгохо гэнэн манай арадай дура
хүсэлнэ харуулагдана.

Шэнэдхэн байгуулгын сталин-
ска планай үндэнэ һуури дээрэ
һүүлэй 5 жэлэй торшо соо Моск-
вае томо ба гоё найхан болгол-
гоор тон эхэ хүдэлмэри хэгдэе.
Агууехэ столица болбол научна
зохиогдон един плангаар шэнэд-
хэн байгуулагдана. Москва бол-
бол богонихон болзор соо гоё най-
хан площадканыудаар ба магист-
ральнуудаар, гайхамжаг метро,
туйлай эхэ хүүргэнүүд ба парк-
нуудар, монументальна байгуу-
лануудаар — Советскэ Союзай
түрүү культурна центр болгодо.

Үнгэрһэн 5 жэл соо столицын
шэнэдхэн байгуулгада 10 милли-
ард шахуу түхэриг гаргалалга-
данан байна. 500-һаа дэшэ эхэ-
нүүд ба олон дэхар гарнууд
1800000 квадратна метр площад-
кы баригдаа. хургуулын 379 гэр-
нүүд баригтажа, ээндэ хүүгэдэй
70 процентнь һурагсана. Столицын
ажалшад болбол 29 шэнэ больни-
ца, 11 түрэлгын гэрнүүд, олон
тоото бани ба бусадтай болоо.
Городыэ шэмэглэгтэ хадаа — шэ-
нээр баригдана 3 театр, 5 кино-
театрнууд болоно. Ленинэй нэрэм-
жэтэ бүхэсоюзна библиотекин

кынэгэ хадагалха гол корпусын
ашагалгада үгтөөһэн байна.

Столица болбол һүүлэй техни-
кээр хөгдөөһөн арбаад километр
уртатой, Кагановичын нэрэмжэтэ
метрополитен ба троллейбуснэ — эдэ
хоёр шэнэ зүйлэй транспорттар
бажуулагдаа. Столицын улца-
нуудаар Сталинэй нэрэмжэтэ ав-
тозаводто бүтөөгдөөһөн комфорта-
бельна автобусууд, мянгаад так-
синыуд яванад.

Москва-гол болбол Волготой
гайхамжаг каналаар нөгдөхөгдэе.
Москва — Волга канал хадаа горо-
дой бүхы районуудта уһа үгэл-
гыгэ таһалдалгүй хангагаха
гэнэн уһанай проблемые амжалта-
тайгаар шийдхэе. Яуда болбол сү-
доходно гол болгодон шэнэдхэн
байгуулагдаба. Ойрын үдэрнүүд-
тэ Лихоборск болбол шэнэ кана-
лай эвргэдэ оруулагдаха байна.

Хүдөөажамжын Бүхэсоюзна вы-
ставка туйлай эхэ город — сад бо-
лгодон, энде социалистическэ поли-
нине стажановууд сталинска ур-
гасын ба дэлхэй дээрэ эгээ аша-
гектэй малажгал түйлэ тэмсэл-
лэ өөһадынгөө илалтануудыэ хоёр-
дохы жэлэе демонстрироважа
байна. Советскэ эпохын туй-
лай эхэ байһан — советүүдэй
Дворецей фундамент табигдажа
дүүргэдэ. Хүн түрэлхитэнэй
агууехэ гени — Лениндэ зорюула-
данан арадуудай гайхамжаг га-
мантиягй металлческэ каркасын
газарһаа өөдэ хэдэн арбаад метр
үргэгдөөд байна.

Столица соогуур урладаг голы
хүндэлэн, үргэн найхан хүүргэ-
нүүд табигдаа.
Шэнэдхэгдэһэн городой тон
шухала магистральнуудань хэл-
бэгдэн байгуулагдана. Хэдэн зуу-
гаад шэнэ гэрнүүд һүүлэй тех-
никээр тон богонихон болзор
соо бодхогдоо.
Москва-социалистическэ гүрэнэй
столица — дэлхэй дээрэ эгээ гоё
ба эгээ культурна болбосон город
болоо. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сагаанфиннүүдтэй тэмсэлдэ, хабаада-
най түлөө Улаан Одон орденээр шагнагданан летчик Антонина
Ефимовна Адаева. (ТАСС-ын фото-клише).

ТРАКТОРНА ХҮДЭЛМЭРЭЭР ЖЭЛЭЙГЭЭ ПЛАН ДҮВРГЭБЭ

Тракторна хүдэлмэрээр гүрэнэй
планине дүүргэхын ба колхозно
полинүүдэй үндэр ургасын түлөө
тэмсэһэн, бидэнэр, Больше-Куд-
ринска МТС-эй тракторна № 15
отрядтай трактористнууд хадаа Хү-
дөөажамжын выставкда хабаадал-
саха эрхэ олохын тулада өөһадын-
гөө дунда содорсовновани дэлгэ-
рүүлһэн байгааби.

Манай тракторна отрядтай поли-
ни дээрэе гараһаннаан хойшо
мүнөө хүрэтэр тракторнаа элдэн
гү, али минн байлгалан нөгшье
ушар байгаагүй. Тинмэ хадаа,
ажалайн бүтөөсэ эхэ болжо,
МТС соогоо түрүү һуури эзэлэе.

Өөрынгөө отрядтай ажалыэ зү-
бөөр эмхидхэнэй ба техническэ
харууналгын заабарине наярар
сахинанай ашаар, бидэнэр болбол
энэ жэлэй тракторна хүдэлмэрин
планине июлин 1 хүрэтэр 102,3
процент дүүргэжэ, колесо трак-
тор бүхэнөөр 475 гектар хахалаа-
бди.

Саашадаашье бидэнэр энэ тү-
рүү һуурида хэндэше үгэхгүй-
бди. ВЦПС-эй уряалда харюу
болгон, өөһадынгөө ажалай бүтөө-
сыэ бүри ехэдхэжэ, сезонной дүү-
рэхэ саг болотор, тракторна хү-
дэлмэрээр жэлэйгээ планине 200
проц. дүүргэхэдэй гэжэ парти
ба правительствын найдуулабди.
Б. Кудринин МТС-эй трак-
торна № 15 отрядтай лаалга-
баряар: бригадир
АНДРЕЕВ.

Комбайнаар хуряаха полиие сэбэрлэгэ

Наяхан, Селенгын машинно-трак-
торна станциин совет, колхозууд-
тай түрүүлэгшэнэр ба бригадир-
нуудай үргэн хабаадалгайгаар
болоһон байна. Тэндэ, 1940
оной тарья хуряалгын бэлэхлэхэ
тухай асуулал зүбшэн хэлсэг-
дэбэ.

дөлмэриэ августын 1 хүрэтэр
дүүргэхэ гэжэ болзор тогтоог-
доо.
Энэ жэлэй ургаса хуряалгада
комбайнуудай үүргэ эхэ байха
юм. Бүхы орооһото культу-
рануудай тарилгын 57 проц-
тентнь комбайнаар хуряагдаха.
Комбайнууд мүнөө бэзэн болон-
хой. Гансал сложное молотилка-
нуудай ремонт дүүрөөдүй. Хамта
13 молотилкаһаа үшөө 2-нь ре-
монто байна.

Совещани болбол олонхи колхо-
зууд тарьянай ургаса хуряалгада
хүсэд бэлэхлэгүй байһынэе эл-
рүүлэе. Яткануудай ремонт на-
ябарнуудта дезфекцы хэжэ,
полевой хүдэлмэрин план зохёо-
жо, хушалтатый тон бариха, меш-
котара бэлдэжэ байна. Ургаса
хуряалгада бэлэхлэй бүхы хү-

Колхозууд болбол комбайнаар
хуряагдаха тарьяалангай полиие
буртаг үбнэ үрмэһэнөө сэбэрлэ-
жэ байна.
Васильев.

Жаткануудай зарим частьнуудыэ мастерской соогоо бүтөөнэ

Курба (Телефоноор абтаба).
Курбын машинно-тракторна стан-
ци болбол Тарбагагайн ба Н.-Жи-
рмескэ МТС-үүдтэй социалисти-
ческэ соврнованиин договортой
юм. Мүнөө тарья хуряалгын урда-
тэ, тэдэ МТС-үүд уялануудан
али хирээр дүүргэжэ байһанаа
өөһөд хоорондоо шалгалсажа бай-
над.

Колхозууд амбарнуудан дезфек-
цилажэ гол түлэб дүүргэе.
Тэдэнэр амбарнуудай гол угаалгы
ябуулжа байна. Зүгээр, жатка-
нуудай ремонт тон муу. Эвэнэй
гол шалтагаан хадаа запычтанууд
нилээд дутамаг. Тинмэһээ, МТС-эй
дирекци болбол колхозуудта туһал-
хын зорилгоор, өөрынгөө мас-
терской соо жаткануудай зарим
эблэрхэй частьнуудыэ гажнаха ба
шухдаха г.м. хүдэлмэри эмхидхэ-
бэ. Энэ тон найн үүсхэлне бусад
МТС-үүд дэмжэжэ, тарья хуряал-
гын машина зөбсөгье ремонтлго-
дон колхозуудта туһалха ёһотой.

Курба МТС-тэ энэ жэлэй
тарья хуряалгада 27 комбайн ажал-
лаха байна. Тэдэнэй ремонт үшөө
дүүрээдүй. Мүнөө ремонтдо бай-
һан 9 комбайныэ июлин 16 хү-
рэтэр бэзэн болгохо гэдэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийн кандидатуудтай сэг үргэлжэ хвдэлмэрлхэ

ВКП(б)-эй Улан-Удын Централна райком болбол хаяхан өөрингөө буюу дээр, ВКП(б)-эй членэй кандидатуудтай хөгдөнхө худалмэри тухайданы Мвогпромсоюзай дэргэдэхи парторганизацион секретарь нүт. Игнатъевай докладые совосочон байна.

Мвогпромсоюзай дэргэдэхи парторганизаци ба төрөнэй секретарь нүт. Игнатъев болбол ВКП(б)-эй членэй кандидатуудые хүмүүжүүлгээр, ВКП(б)-эй ЦК-гэй зааварины бэлүүлгээгүй. 1940 оной гараанһаа хоашо, хахад жэлэй торшо соо, кандидатуудтай амарше худалмэри яоуулаагүй. Төрөн дээрнээ, кандидатуудтайн ауда партиина дисциплинае нударан фактууд үзэгдэнэ.

Жэшээлдэ, ВКП(б)-эй членэй кандидат нүх. Начкин болбол 6 нара соо партиина взносо түлөөгү ба 2 нара соо партиина суглаанда хаоаааагүй. Гэршөлөн, партиина дисциплинае өдбэхэ ушарнууд кандидатууд Оленников, Стастин ба оусдай зүгөө гаргагдаа. ВКП(б)-эй историне үзэлгэ нүдэ. Олонхинь 1 ба II үзгэ үзэжэ байна.

1940 оной гараанһаа хойшо, ВКП(б)-эй членэй кандидата мина 4 хүн абтанан ба кандида-

дуднаа гансахан хүн ВКП(б)-эй члендэ оруулагданан байна. Стажаа үнгэргэһэн кандидатууд олон, тингээд тэднэр члендэ оролгоор бэлдхэлгүй байха юм. Эдэ бүгэдэ хадаа партиина хүмүүжэлгын худалмэриня тоя хангалтагүй байһанай результат мүн. Тиммэнээ, Мвогпромсоюзай дэргэдэхи партиина организаци болбол кандидатуудтай идеино-политическэ хэмжээгээ дээшлүүлгөөн сэг үргэлжэ тулалха ба тодорхойгоор хүтэлбэрлхэ уялгатай.

Гэднэ, ВКП(б)-эй райкомой бюро болбол комсомольско организацида партиина хүтэлбэрин бэлүүлгээгүй байһынь төмдгөлхэ зуураа, комсомольско организацин худалмэриде практическа тулалха ба хүтэлбэрлхэнь тус парторганизацине уялгалһан байна.

Дээрэ дурсагдаһан фактууд болбол гансахан тус партиина организацида бэшэ, мүн бусадше парторганизацинуудта үзэгдэнэ. Тиммэ тула, кандидатуудтай идеино-политическэ хэмжээ дээшлүүлгэ ба тэднине партиина сознательностиин духта хүмүүжүүлхэ шухала.

Юм. Цыренов.

Комсомольцы ба залушудые хүмүүжүүлгын зорилго

Комсомольско булад дисциплинаын түгөө төмсөл болбол эхин комсомольско организацинуудтай нэгэн гол зорилгонуудайн нэгэн мүн. Гэбшээ, үшөө мүнөө хүрэтэр зарим комсомольско организацинууд болбол энэ шухала асуудалые хүсэд найнаар табижа шаддаагүй. Төрөнэй результатта, комсомольско дисциплинае хазгайруулаха ба нударуулаха ушарнууд заримдаа үзэгдэнэ.

Имэнүүд фактууд Хорин аймагай комсомольско организацинуудта тохёолдоно. Жэшээлдэ, райотребсоюзай дэргэдэхи комсомольско организаци (секретаринь нүх. Самбуев) болбол 5 нарын торшо соо нэгшлэе суглаа хэзгүй б. 1940 оной гараанһаа хойшо комсомольско взносуудань абтаагүй. Хорин дунда бургуулин дэргэдэхи комсомольско организаци (секретаринь нүх. Балбаров) болбол хүдэлмэрэе шонхонд табижа шаддаагүй: комсомолцуудайн дунда хүмүүжүүлгын худалмэри ба дисциплинае мууса табигдаһан дээрнээ, зарим комсомолцуудань, комсомольско организацин

задингаа үгэһэн даваринуудые дүүргэдэггүй ба архидаа гэхэ мэтын ябадал гарганан ушарнууд үсөөн бэшэ.

Ушарны, тус комсомольско организацин комсомолец нүхэр Волков гэгшэ комсомолой айкомой даабари үгэхэдэн, төрөнине дүүргэхэгүй гээд, комсомольско биледэ айкомдо өөрөө абаашажа үгэһэн байна. Гэднэ, төрө хадаа нуралсалай шалгалтын үелэ бургалтад комсомолцуудтай дунда архидаа эмхидхэн байна. Энээнэй гол шалтаган хадаа, хүмүүжүүлгын худалмэрин хангалтагүйгээр табигдаһан байһан ба эхин комсомольско организацинуудта комсомолой айкомхоо практическа хүтэлбэри ба туһаламжин үгы байһан ябадал болово.

Ленинско-Сталинска комсомолой членүүд ба залушудые большевистскэ сознательностиин духта хүмүүжүүлхэ—энэ хадаа комсомольско эхин организацинуудтай нэгэн шухала зорилго мүн.

Цымпилов.

КИНО

„МАННЕРГЕЙ МЫН ЛИНИ“

Мүнөө, арадай нанал бодолдо Маннергеймын линине бута сохиной героическа эпопейн үшөө тодор ханагдажа байхада,—воение историде үзэгдөөгүй эдэ байдаанууд тухай документальна фильм болбол Советскэ харгалшадта үгтөө.

Фильм хадаа мнай эхэ ороной алдарты город—Ленинградые харуулгаар эхилнэ. Дэлхэйн худалмэришэнэй агуухэ центр, социалистическэ революциин үгы—сэсэг садаар бүрхөөгдөн, энэ гайхамшаг горохой уличануудаар, сүлөөтэ советскэ хүнүүд баяртай хүжүүн, бардам согтой ябана, ута жөрөгөр трамвайнууд хүнхинь үнгэрнэ, машинанууд хүртэйгээр гүйлдэн таһалданагүй. Зүрхэ хадхама нанал бодол түрнөө: оройдоо 32 километр болбол Ленинградые финскэ хиллээе таһална...

1939 оной ноябриин 30-най үглөөнэй 8 час. Дэлхэй дээрэ эгзэн хүсэтэй, суутай, баатар, героическа арадай түрэл Улаан Арми болбол Ленинградтай аюулгүйн түлөө, сэсгэ Советскэ оройного амгалан байдалтай түлөө добтолгодо орово...

Манай артиллериин түрүүшын, хүсэтэ номонууд хүртэйгээр шууян унажа, газарые дэлбэхэдэн, шорой тооно бурьяана, төрөнэй бархагар хара утаантай хамта, модо шулуунууд огторгой өөдө ошотойгоор хиндэн; тиня, сагаанфиннуудтай төмсөлэй героическа эпопей эхилээ.

Шамарүүн үбэлэй наранай туяанда гүнгэги, сагаан саһан яларан харагдана; санаар даруул-

хан хасуур модной наһаанууд, хүршэнэн нуурнууд, абашагүй шабартай намагууд... Финскэ хил дээрэхи противотанкова бахижүүлгөнүүд зурына, проволкоор хэһэн хаалтанууд хизааргүйгээр үзэгдэнэ.

Манай истребительнүүд ба бомбардировщикүүд огторгой өөдэ урматтайгаар дөгдөн, харсага бүргэд мэтэ шуранаар элине. Ой модон соогуур байһан нарихан харгыгаар олон тоото танкунууд, грузовигууд, хүндэ буунууд дабшана. Виднээр, өөрингөө эхэ оройной үвэн хубүүд, дүлтэ патриотууд—бөөцүүд, командирнууд, политхудалмэрилэгшэдые харанабди.

Манай грузовигууд болбол үбэлдөө хүрэдэггүй намаг соо зууралдана, сапернууд модонуудые асаран харгыннуудые табина. Дайсадаар хандаргагдаһан хүүргэнүүдэй бутаран, агаарта хиндэхэдэн, тэднэй нууринуудта, манай алдарты бөөцүүдэр хөгдөнхө шөнө хүүргэнүүд бодхоогдоно. Солото Улаан Арминь габьяае харуулаша фильмн кадрнууд бүхэн биднине хонирхуулна. Гогланд ба Тютерсаари арал дээрхэ, улаанфлотцуудтай десант, Карельскэ перешеек дээр болоһон байлдаанууд...

„Бикерс ба Армстронг“ марктай, финскэ бута сохигдоһон танк, плендэ орогшод болбол, Улаан Арми хадаа ганса сагаанфиннуудтай бэшэ, харин империалистическэ ороонууд-шунахайнарай группатай төмсөө гэжэ хануулна.

Вогонихон сэг соо шэг шэмээ-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Башкирска АССР-эй Бурзянска район-ноо выставкэде хабаадагшад жэмэстэ модонуудай оранжерей дотор байна.

(ТАСС-ын фото-клише).

Б.-М. ИСКУССТВЫН ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ.

НЫЛУВРЭИ БА УРАЛАЛГЫН ЦЕХТЭ

Москвада үнгэргэгдэхэ Бурят-Монголой искусствын декадын бэлдхэлтэй дашарамдуулан, Бурят-Монголой музыкально-драматическа театр хадаа республикын бүхи районуудһаа уран дархамуудые—нылууршадые, гурбилагшадые ба бусадые шөлэн абанан байгаа.

Мүнөө, театрай нылууртай цехын 10 гаран уран дархамууд—нылууршад болбол үнгэтэ металлнуудар элдэб янзын гоё найханууд гоёлтонуудые „Баир“ ба „Энхэ-булад баатар“ гэжэ пьесануудта бэлдэнэ. Эдэнэрэй бронзоор уралан нылаһан зүүдхэлнүүд мүнөө „Баир“ пьесэде хабаадагшадтай үмдэхэ бөлөн болоһон хубсаһануудтань хадагдана. Нылууршад хадаа хөтэ, хутага, шагта, бугага, бөһөлг ба бусад гоёнууд элдэнүүдые эршэмтэйгээр дархалжа, нылажэ байһан.

Закаменай аймагай, Б.-Цакирай сомоной, „Улаан тарлашан“ колхозой член, урдань 15 найһатай-

һаа эхилжэ алта, мүнгөөр нарин зүүдхэлнүүдые дархалжа ябанан ба мүнөө колхозой түмэршэ дархан Дши Нима Цыденов; Селенгын аймагай, Загастайн сомоной, Сталиной нэрэмжэтэ колхозой член, 8 жэлдэ тус колхозой модоной дархамуудтай бригадир ябанан, 53 найһатай Аюша Гомбожапов, Закаменай аймагай, Улэ-шэнэй сомоной, „Майн нэгэн“ колхозой түмэршэ дархан, 51 найһатай Мунко Цыренов, Закаменай аймагай, Лесхозой инструктор, ВКП(б)-эй член Цыбин Гармаев ба бусад хадаа 150-120 хөлөг шагта, бөһөлг гэхэ мэтые нөгэ үдэр соо дархалһан.

Эдэнэрэй дархалжа инструментнүүдөн (зэбсэгүүд) тон олон янза. Жэшээлдэ, Мунко Цыренов хадаа 10 гаран жэл болоһон, эхэ модон хайрсагар дүүрэн 100 шахуу ба мүн Янаа Санжяев 60 ондоо янзын инструментнүүдтэй байха юм.

Душадай шэнэ кадрнууд

Ирагуу найхан хоолойгоор олон душадай ханхнаса дуулагдахынь шагнаха драггүй хүн хаана байха бөлэй! Музыкайн аялгатай хабсарһан, хоорой ханхнама дуунуудые шагнахадаа, хүнэй зоосо эхэ хүхүүн баярэй мэдэрэл түрэнэ.

Бурят-Монголой музыкально-драматическа театрай дэргэдэ хоорона эмхидхэгдэ. Гэбшээ, эдэнэрэй хэһэн худалмэринь, нуралсалайн амжалтанууд нилээд эхэ. Эвонһөө урда музыкальна ямарше мэргэжэлнүүдые мэдэхгүй байһан колхознигууд мүнөө музыкайн нотые муу бэшээр шуудаха. Эдэнэр болбол декадада табигдажа „Баир“ пьесэде дуулагдаха дуунуудые бүгэдэн дүүргэд, мүнөө „Энхэ-булад баатар“ оперне шуудалжа байһан. Энэ хоорто хабаа-

дэгшад хадаа гансахоолойгоор дуулана бэшэ, харин олон хоолойгоор дуулагдаһан.

Эдэнэрэй дунлаһаа эрхим солистгар ба жүжгүүдтэй ролнуудта наадалсаха хүүчүүд урган гарана.

Абыда Арсланов, Ц. Цымженев ба бусад олон нүхэд хадаа олоороо дуулагдаһан дунлаһаа ирагуу найхан хоолойнуудаараа илгаран гаралжа, гансаараа дуулагда (солист) болоо. Дурсагдаша нүхэд мүнөө вокальна мэргэжэлые шуудалжа байһан.

Мүн, энэ нуралсадаг нүхэд Миронова, Бугаева, Шойбонэ, Алексеева ба бусад болбол эрхим солистнууд болохо байһандань хэжэггүй.

О. Гомбоева.

ХИЛЫН СААНАБАА

Бирмаана Китад хүрэтэрхи харгые хаахыень Япои баалана

Токио, июлин 11. (ТАСС). Хөблөзэй мэдээсэлнүүдэй ёһоор, үсэгдээр, Токиодо байгаа английска посол Крейги болбол Японин гадаада хэрэгүүдтэй министрине орологшо Тани гэгшэтэй уулзһан ба Бирмаана Китад хүрэтэрхи харгые хааха ябадалые арсаһан тухайда английска шиндхэбэрине харажэ үзэхэ гэгһэн арилтэнүүд тусаа нэмэлтэ тайлбари үгэхыень төрөнине гуйһан байна.

„Асахи“ газетын мэдээсэлнэй ёһоор, Тани болбол, зэбсэгүүд ба бусад ашаануудые Гонконгоор дамжуулан Китадтай правительствэ ба Бирмада абаашалга хадаа Китадта Японин дайниие удзаруулна гэжэ мэдүүлһэн ба харгые

хаахыень эрид баалһан байна. Хэрбээ английска правительствэ болбол, Тани үргэлжэлүүлэ өөрингөө арсалтые дахин үзүүлһаа, энэ болбол англо-японско харилсаануудта серьёзно гэмтэл тохёо дуулха ба японско правительствэ болбол тус ушар байдалтай зайсуулхын тула эффективнэ хэмжээнүүдые абаха баатай болоһон байна.

Нью-Йорк, июлин 11. (ТАСС). Ассошиэтед Пресс агентствын мэдээсэлнэй ёһоор, Японин газарта хэрэгүүдтэй министрине болбол „Бирмаана Китад хүрэтэрхи харгые хааха тухай Японин эрхын Англин дахиад арсаа һань, эрид хэмжээбуулгануудые“ тиралһан.

США-дахи худалмэришэдэй байдал

США-да 12 миллион шахуу худалмэригшүүд бии. „Пиллс Уорлд“ гэжэ газетын мэдээсэлнэй ёһоор, Сан-Францискода 100 худалмэришэдэй 52-хүнине худалмэригшүүд, Бирингамда—47, Толедодо—45 хүн байна. Олон тоото худалмэригшүүд болбол ядрал үлсхэлэһнөө боложо, худалмэришэдэ шадаха болёо. Лос-Анжелосто болоһон медицинскэ шагналгада хабаадуулагданан 6900 худалмэригшүүдтэй 40 процентнь худалмэришэд орохын

тула найтар эмнүүлхэ ёһотой байна.

Американска худалмэришэни хөблөл болбол арбаад мянган худалмэригшүүдтэй байдал тухай мэдээсэлнүүдээр дүүрэнхэй. Нехан, Сан-Францискода артист Трикасо болбол үзүүргэһэе залын унажа өөрингөө алаба, тэрэ болбол 2 жэл соо худалмэригшүүд абанан байгаа. Буржуазна хөблөл болбол худалмэригшүүдтэй байдала анхаралаа хандуулнагүй.

Американска унан-сэрэгэй флодой эхэ бололго

Нью-Йорк, июлин 11. Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэлнэй ёһоор, сенат болбол американска унан-сэрэгэй флодые 70 процент, далайн авиацине 15000 самолетууд хүрэтэр эхэ болгохо тухай законопроектые хайшааба.

Ойрын 6 жэлнүүдтэ, 1325000 тонно нитэ унабагтаамжатай танкые воение 200 корабельнууд ашаглалгада оруулагдаха ёһотой. Түлөөлөгшэдэй палата законопроектые хайшааба.

(ТАСС)

Румынида эдэе хоолой бэрхшээлнүүд

Берлин, июлин 10. (ТАСС). Трансильван агентствын мэдээсэлнэй ёһоор, Румыниһаа мяха зөөлгыне хорилго хадаа тодорхой бэшэ болболтэ хүсэндөө үлэнэ, тэрэ болбол түрүүшөр нөгэ нараар гаргагдаһан байгаа.

Румынска эдэе хоолой комитет хадаа тусхай гурим зохёобо, тэрэнэй ёһоор, ресторонууд ба бшественнэ бусад предприятинууд болбол гансахан лэ суботонууд ба воскресенинүүдтэ мяханай блядэнүүдые бэлдэжэ шадаха байна.

Чунциндахи добтолгонуудта 158 японско летчигууд үхэбэ

Чунцин, июлин 11. (ТАСС). Гонконгхо мэдээсэлнэй ёһоор, Чунцинда болоһон добтолгонуудтай үелэ, хүүдэй хахад нарын торшо соо алуулһан 158 японско летчигуудта павихиданууд июлин 27-до, Хэнь Кой ба Сюангда (Хубэй провинцида) болобо.

Французска флодой судьба тухай

Нью-Йорк, июлин 12. (ТАСС). Ассошиэтед Пресс агентствын мэдээсэлнэй ёһоор, Александрида үлэхээр английска эриятэдэ зүбшөрһөн 11 французска воение корабельнууд болбол бүхи дайнай торшо соо тэндэ байхан гэжэ тухайлагдана. Тэдэн дээрэ багтахан команданууд үлэхэ. Англичанууд болбол, өөрингөө флодые шангалдахын тула, эдэ корабельнуудые хэрэглэнгүй гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Английска авиацин ябуулганууд

Лондон, июлин 11. (ТАСС). Авиацин министривын мэдээсэлнэй ёһоор, июлин 10-най хүни, английска самолетууд болбол Вильгельмсфендэ ба Бремени байһан докунуудые, Рурхтай товарна складуудые, Монгеймадхит нефтперегонно заводуе, Борку (Германи), Тексел, Схихол, Вэльхавендехи (Голланди) аэродромуудые бомбодон байна. Бомбодуулан бүхи объектиүүд гэмтээлгэ. Самолетууд базануудтаа амгалан ерэжэ бууба.

Оркнейскэ аралнуудай (Гренланди) районие минировалга

Лондон, июлин 11. (ТАСС). Английска далайн министривын мэдээсэлнэй ёһоор, Оркнейскэ аралнуудһаа, Исландиар дамжан, Гренланди хүрэтэр байһан бүхи район болбол Скандинавниин талһаа Ирландида гү, али Баруун Англида нөбтөрөн орохо Германиян һэдэлгэдэн тойбо хэһын тула минировалагдаба.

Испанида хилээмэнэй нарточ-мануудые бии болголо

Берлин, июлин 10. (ТАСС). Июлин 10-һаа, Мадрида ба төрөнэй дүтэ шадар хилээмэнэй нарточканууд бии болгогдохон гэжэ германска информацияе бюро мэдээсэнэ.

Хармуулгата редакторые орологшо Ц. ОЧИРОВ.

„Главкинопрокадай“ Бурят-Монголой конторо болбол

„ОРОЙТОШОҢОН ХУРИГЭН“

гэжэ шэнэ комедийнэй фильм хүн зоной харалгада гаргахан

Сценарийн автор К. ГОГОДЗЕ ба В. КАРСАНИДЗЕ. Режиссер К. МЕКАБЕРИДЗЕ. Дуулай текст оренто поэтүүд Г. ЛЕОНИДЗЕ, А. МАШАШВИЛИ ба И. АБАШИДЗЕ гэгшэтэй зохёһон. ГЛАВНА РОЛЬНУУДТАНЬ: артист Т. Цицишвили, артист А. ОМНАДЗЕ, артист А. КВАЛИАНШВИЛИ, Грузинска ССР-эй габьяата артист Ц. ЦУЦУНАВА.

Энэ фильм болбол Тбилискэ киностудисар гаргагдаһан байна.